

Pál István.

Az emberi életet nem a hírnév, dicsőség teszik emlékezetessé és tartalmassá, hanem az alkotások. Ezek között is csak azon alkotások, melyek a közjó elérésére irányulnak egészben vagy részben.

Rövid jellemzésül előre kellett bocsátanom ezt a megállapítást, mert olyan emberről akarok néhány meleg sorban megemlékezni, akinek egész élete a munka jegyét viseli magán, s aki munkája közben egy olyan alkotást mondhat magáénak, amely különösen kedves volt mindig az ő szívének, mert hiszen egyenesen a szíve közepéből sarjadt az alkotás megteremtésének nemes vágya.

Ez az alkotás a *Kolozsvári Szent Imre Egyesület*.

Az ő alkotása egészen. Ő benne fogant meg a gondolat, hogy Kolozsvárt, Erdély a szellemi „foro romano“-ján a katolikus egyetemi ifjúság részére barátságos, békés, kellemes otthont kell teremteni, ahol a komoly tanulmányok közben a társas érintkezés közvetlensége révén a katolikus együttérzés szüksége, a katolikus öntudat ápolása szinte játszva találjon termékeny talajra. Ott volt a megalakulás nehézségeinél lelkes agitációjával és nemes áldozatkészségével, ott volt az első idők nehéz, vajúdó, kialakulást kereső munkájánál bátorító, biztató pártfogásával, s ott volt a megalapozott, fejlődésképes egyesületi élet első eleven löktetéseinél mindenkor atyai jó tanácsaival.

Ha annak kontemplálta ezt az egyesületet, amivé lennie *kell*: Erdély katolikus intelligenciája előkészítő iskolájának, akkor büszkévé teheti a tudat, hogy az erdélyi jövő katolikus intelligencia generatív kialakulásában neki nagy része

van; ha pedig nem is gondolt még ilyen fontos és nagy jelentőségű szempontra a megteremtéskor, akkor most jóleső érzés töltheti be a lelkét afölött, hogy ime, több és nagyobb lett az egyesületből, mint amit és a mekkorát ő akart. Az ő érdeme ezáltal semmivel sem lesz kevesebb. Mert ha fejlődik az alkotás, az nem az alkotás, hanem a megalkotó érdeme, aki lerakta a fundamentumot, melyen sziklaszilárdan, fejlődésre képesen nyugton állhat az építmény.

Az egyesület, melynek megteremtője volt, tiszteletbeli elnökévé választotta a tisztelet és hála némi csekély kifejezéseként, s hogy a Gondviselés más helyre állította, használni egyházának és hazájának, örökös díszelnökké választott. Ezek azonban mind csak külsőségek, s bizonyára ő maga is csak bizonyos mértékig helyez sulyt ezekre. Az igazi, az állandó, a maradandó érték belül van, a szívünk mélyén abban a hála-érzetben, melylyel rá gondolunk, hogy ezen egyesületet számukra megteremtette; s az igazi, nemes és hivalkodás nélkül való öntudat szintén ott él az ő lelkében, állandó meleg és fölemelő érzéseit termelvén annak a tudatnak, hogy a Kolozsvári Szent Imre Egyesület megteremtésével alkalmat, erőt és biztatást adott a katolikus öntudatnak mindenek fölött való ápolására, melyre éppen manapság olyan nagy szükség van.

Áldja meg őt érte az Isten, s adjon ez igazán szükséges alkotásának nagyon hosszú életet!

P. Jánossy Béla dr.